

az emberiséget, a hazát, a nemzetet, a családot, azért volt oly derült a kedélyed, nemes az érületed, nemes a tudásod. Poraid áldottak ezért, árnyadban is éli emléked. Isten hozzád! Isten veled!" Végül Abonyi Sándor egyetemi hallgató búcsuzott el a szeretett professzortól a hallgatók nevében.

Végül fölhangzott a Kolozsvári Dalkör gyászéneke. A dalkör gyászfátyollal bevont lobogója alatt jelent meg tiszteletbeli elnöke temetésén.

A koszorukat külön kocsira kellett helyezni, oly nagy számmal voltak. A gyászmenet valóban hatalmas módon jelezte, hogy egy közbecsülésben álló nagy férfit kiutolsó útjára.

A temetőben a sír előtt a Kolozsvári Dalkör és a Kalazantinum dalosköre gyászdalokat énekeltek s Finály Henrik sírjába szállt nyugodni. A gyászközönség mélyen meghatva, egy nagy tudós és jószágos ember elvesztése fölött érzett igaz részvétellel oszlott szét.

Mi, a kik az Erdélyi Múzeum-egylet kebelében hozzá oly közel állottunk, abban keresünk vigasztalást, hogy szellemileg tovább él közöttünk: neve, emléke, példányképe előttünk lebeg ezután is.

Ő méltán elmondhatta volna magáról, hogy „Non omnis moriar!” — csak testben halt meg, lélekben halhatlan!

Az angolok rólunk.

Miss Browning könyve Magyarországról, melyről egy múlt évi számunkban volt említés, az angol lapokat még mindig foglalkoztatja. Közelebről a „Bradford Daily Telegraph“ ír a könyvről és egyúttal egy pár megjegyzést tesz hazánkról is. „Magyarországot még gyakorlott utazók is nagyon kevésbé ismerik. A Browning könyve olvasása után meg lehet győződni, hogy ennek nem kellene így lenni. A Kossuth és Petőfi országának történelme érdekesség tekintetében egynek sem áll mögötte. Egy mélyen hazafias népnek a hatalmas és család szomszédok ellen folytatott harcza az, a függetlenség védelme érdekében. Általános és csaknem határtalan az a féltékenység, melyet Ausztriának a nemzeti érület kiirtására ezélező, képzelt vagy valódi törekvéseivel szemben táplálnak. Ezt bizonyítja az az erős ellenállás, melyet kifejtettek a magyarok akkor, midőn a magyar helyett a német nyelvet akarták rájuk erőszakolni. Másfelől, minthogy a magyarok csaknem teljesen kívül esnek a kereskedelem áramlatain, primitív egyszerűségekből nagyon sokat megőriztek. Egy olyan országban, a hol a parasztság csak most, 1848-ban szabadult ki földesuraik szolgajárma alól, könnyű elképzelni, hogy a múlt idők festői képei és ősi szokásaik jobban megőriztetek, mint Európának bármely más szögletében. Az ország sok nem közönséges tezmészeti szépséggel dicsekedik. A könyv írója (Browning k. a.) jól kiaknázva a kínálkozó alkalmat, és élénken, festőileg úgy adja elé, hogy az olvasó állandó képet nyer a dolgokról. A könyv mindenben elüt a közönséges kalauzoktól. A helyek, élet és szokások

leírása megragadó és oktató. Az író személyes kalandjairól szóló részleteket érdekesen egészíti ki az a megjegyzése, hogy minden vándorlása mellett is, nem szólhat úgynevezett „kalandról“, a mi a bevezetésben foglalt önvallomásaival együtt egészen mulatságos. Még hozzá tehetjük, hogy az író soha sem törekszik didaetikus lenni és soha sem keresi az események morálját. Magában véve ez is nem kis ajánlat némelyeknek“.

Egész terjedelemben átvettük az angol lap ismertetését, a mely jóindulatról tanúskodik nemesak az író, hanem hazánk iránt is. Hazánk történelméből és jelenlegi helyzetéről keveset tud, ahhoz nem fér kétség. Annál nyilvánvalóbb, mennyire kell igyekeznünk azon, hogy hazánkat a külföld és főleg Anglia alaposan megismerhesse. Browning k: a. ebben a tekintetben hasznos munkát vállalt magára a Hankó-féle Székelyföld fordításával, a melyvel már is szépen előre haladt. A „Székelyföld“ remélhetőleg egy év alatt készen lesz angol nyelven.

B. Gy.

Erdélyi régiségek a fővárosban. A küküllővári gazdag sírleletet a szakörök több oldalról nyilvánult általános óhajására az Erdélyi Múzeumegylet választmánya fölküldötte a fővárosba s egy hónapra az Iparművészeti Múzeumnak engedte át, tudományos felhasználás és tanulmányozás céljából. Az Országos Régészeti Társulat február 15-én tartott közgyűlésén mutatta be szakosztályunk titkára a nagybecsű régiségeket, melyek általános meglepetést keltettek s a szaktudósok amaz osztatlan elismerését nyerték ki, hogy a maga nemében páratlan lelet az egész országban. Az Iparművészeti Múzeumban másnap mindjárt megkezdték a ruhák lemintázását, fényképezését és rajzolását. Sokan nézték meg azóta is nagy érdeklődéssel, köztük az udvar részéről Izabella főhercegnő, a ki tetszésének nyilvánosan is kifejezést adott.

„Európa a magyarok honfoglalása idejében“ cz. a. *Márki Sándor* nagyérdekű földrajzi és világtörténelmi összefoglaló és áttekintő munkát írt, mely az egész európai országok és népségek rövid, tömör ismertetését adja a IX. század végén, midőn a magyarok Európa belsőjébe hatoltak. A jeles munkához egy térkép is van mellékelve. A földrajzi közlemények keretében, de külön címlappal jelent meg 120 lapon.

„Legszebb magyar mesék“ cz. a. Móka bácsi (Halász Ignác) jeses tollából egy díszes kötet jelent meg Lampel Róbert kiadásában, az ifjúság és nép számára, eredeti rajzokkal és színes képekkel, a mely úgy tartalom, mint kiállítás tekintetében a legkitünőbb mesés könyveink közé tartozik s bizonyára közkedveltségnek fog örvendeni. Ára díszes vászonkötésben 3 frt 60 kr.

A hunyadmegyei tört. és régészeti társulat igazgató-választmánya Déván f. hó 2. ülésén Muntean Miklós a vajda-hunyadi gör. kath. egyház levéltárában levő oklevelekről tett jelentést. A XVI. századból mindössze 4 oklevele van. A legrégebb Mátyás király Budán 1458-

julius 5-én kelt hártýára írt diplomája, melyben megengedi Hunyadon lakó rác és oláh jobbágyainak, hogy kápolnát építtessenek. Ebbe a templomba 1516-ban Corvin János özvegye, Frangepán Beatrix nevezi ki Szakáts Pétert esperesnek. Brandenburgi György örgróf leveléből megtudjuk, hogy 1526-ban Szentimrey Literatus András és Bekws János volt a hunyadi vár castellanja, mely vár azután az enyingi Török család birtokába jut. Téglás Béla tanárjelölt ismerteti Jankovich Miklós véleményét az 1823-ban Várhelyen felfedezett hajdani mozaik-padlókról, azt állítván, hogy azok a Kr. e. időből valók, s egyuttal hazafias elismerését fejezi ki Nopcsáné, szül. br. Naláczynénak, hogy e padlók épségben tartásáról gondoskodott. Ő ugyanis fallal vétette körül és egy gondnok kalauzólása mellett szép rendben folyt a ritka emlék megtekintése 1830-ig. Minden látogató tiszteletben tartotta ezt az intézkedést, de akkor a Don Miguel huszárezred átlóvagyolván a helységen, a mindenható ezredes az ablakon át pár embert bevezényelt, s ily módon a bemenetelt kierőszakolván, sarkantyújával kezdte bontogatni a remek művet. A szép példa követői csakhamar egy darabot felfejtettek abból, s hasztalan próbálta Nopcsáné gondossága az értékes reliquiát megoltalmazni, mert az már félszázaddal ezelőtt szétkálódott. Még kinézését sem ismernénk, ha ezt a két mozaik-padiót br. Jósika Jánosné szül. gr. Csáky Rózália le nem rajzolta volna, sőt otthon ki is himezte. Érdekes, hogy e hímezésen vendégei is mindig dolgozgattak, s azután egy alkalommal Zsófia főhercegnőnek adományozta a két szép mozaik szőnyegképet, melynek egyikén Priamus kéri Achillestől Hektor holttestét, a másik pedig Paris itéletét ábrázolja. Ezután Veress Endre ismerteti egy Báthory Zsigmond fejedelem korabeli magyar vallató levél tartalmát. A folyó ügyek során titkár bejelentvén a társulat két tiszteleti tagja: Barabás Miklós festőművésznk febr. 11-én és kendi Finály Henrik dr. egyetemi tanár febr. 13-án történt halálát, elnök ajánlatára a társulat jegyzőkönyvileg ad kifejezést részvétének, melyet az elhunytnak családjánál is kifejezett. Végül elhatározta a választmány, hogy a Bethlen-kapu még a tavaszon fölállíttassék a népkert bejáratánál, s a kapuba egy emléktábla is fog tétetni, mely a késő utódoknak is megmagyarázza, miként kerül a Bethlen-kapu a népkert bejáratához. A társulat Évkönyve új kötetének a kiadása képekkel díszítve a f. évi június havában tartandó közgyűlésre fog megjelenni.